

Journal of Social Sciences of Mus Alparslan University

anemonDerginin ana sayfası: <http://dergipark.gov.tr/anemon>**Araştırma Makalesi • Research Article****The Role of Social Media Use on Academic Achievement, A Research on High School Students**

Feryat Alkan*

Abstract: Social media is about people sharing their ideas, opinions or experiences in different ways. It is also referred to as online platforms that individuals use to stay in touch. Social media refers to digital platforms that allow users to create and share content. This study aims to examine the relationship between high school students' social media use and academic achievement. The differentiation of high school students' social media use and academic achievement according to various demographic variables was also examined. The study tried to understand whether high school students' use of social media would affect their academic success. It will be tried to understand the gender, grade level, grade point average, daily usage time, frequency of social media use and purposes of social media use of high school students in terms of academic success. According to research, individuals with high GPA use social media less. Thus, it was concluded that the low GPA of individuals using social media often negatively affects their academic success.

Keywords: Success, Academic Success, High School Students, Social Media

Sosyal Medya Kullanımının Akademik Başarı Üzerindeki Rolü, Lise Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Öz: Sosyal medya, insanların fikir, görüş ya da deneyimlerini farklı şekillerde paylaşma durumunda söz konusu olmaktadır. Ayrıca bireylerin iletişim halinde kalması amacıyla kullandıkları çevrimiçi platformlar olarak da ifade edilmektedir. Sosyal medya kullanıcılarının içerikler oluşturmalarına ve bu içeriklerin paylaşılmasına olanak sağlayan dijital platformları ifade etmektedir. Bu araştırma, lise öğrencilerinin sosyal medya kullanımları ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlamaktadır. Lise öğrencilerinin sosyal medya kullanımlarının ve akademik başarılarının çeşitli demografik değişkenlere göre farklılaşma durumları da incelenmiştir. Araştırmada lise öğrencilerinin sosyal medya kullanımlarının akademik başarıları da rolünün etkili olup olamayacağı araştırılmaya çalışılmıştır. Sosyal medya kullanımının akademik başarı açısından lise öğrencilerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, not ortalaması, günlük kullanım süresi, sosyal medya kullanım sıklığı ve kullanım amaçları araştırılmaya çalışılacaktır. Araştırmaya göre not ortalaması yüksek olan bireyler sosyal medyayı daha az kullanmaktadır. Böylece sosyal medyayı sık kullanan bireylerin not ortalamalarının düşük olması sosyal medya kullanımının akademik başarıyı olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelime: Sosyal Medya, Lise Öğrencileri, Başarı, Akademik Başarı

*Dr. Öğretim Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Bulanık Meslek Yüksekokulu, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü
ORCID: 0000-0001-9962-4195 , f.alkan@alparslan.edu.tr

Cite as/ Atıf: Alkan, F. (2025). The role of social media use on academic achievement, a research on high school students. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 1110-1132. <http://dx.doi.org/10.18506/anemon.1615822>

Received/Geliş: 08 Jan/Ocak 2025

Accepted/Kabul: 24 Jul/Temmuz 2025

Published/Yayın: 30 August/Ağustos 2025

e-ISSN: 2149-4622. © 2013-2025 Muş Alparslan Üniversitesi. TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark ev sahipliğinde.

Introduction

As a result of rapid developments in technology, changing lifestyles and habits affect all social life, especially the way of communication. It is seen that social media applications, which take more place in our lives every day, transform all relationships. The prevalence of social media use has also revealed some negative effects. Due to the intensity of social media use, some addiction problems have also emerged. Social media applications have become an indispensable lifestyle of human life and have become a control mechanism for users. These developments have necessitated changes in social life and thus caused people to face some serious problems in academic life. Although the use of social media causes some negative effects on people, it generally attracts the attention of young individuals and this situation has caused the focus of these young individuals to be shaped around social media. This situation has led to the formation of some negative relationships. It is important to examine the problems that may arise from the widespread use of social media among high school age individuals. It is a necessity to examine the role of social media use on academic procrastination behavior and thus on academic achievement.

Today, the majority of young people actively use social media platforms, which may be directly related to various psychosocial and cognitive variables such as time management, attention span and academic motivation (Kirschner & Karpinski, 2010). The frequency of social media use by high school age individuals may lead to an increase in digital screen time and consequently a decrease in study time (Junco, 2012). In this framework, it is frequently found that social media use may have negative effects on academic achievement. On the other hand, it cannot be said that social media has only negative effects on academic achievement. Some studies also indicate that social media contribute to the formation of information sharing, academic support groups and collaborative learning environments (Tess, 2013; Greenhow & Lewin, 2016). This suggests that the purpose and manner of using social media is one of the main factors determining its impact. In other words, if social media is used in a conscious and academically oriented way, it can support students' learning processes. Within the scope of the research, which social media platforms high school students use the most, their social media usage purposes and whether social media usage plays a role in their academic achievement constitute the problem of the research in detail. In addition, the relationship between social media use and academic achievement is examined.

Social Media

The concept of social media, which entered our lives with Web 2.0 technologies, has significantly affected the lives of individuals. The internet, which reached large masses during the transition from the web 1.0 stage to the web 2.0 stage, led its users to move from a passive to an active position and enabled the production and sharing of content (Mavnacıoğlu, 2015, p.9). With web 2.0 technologies that prioritize social interaction, many different internet platforms have started to be used. Social networking sites are considered to be one of the most popular sharing environments brought by web 2.0 technologies (Karal & Kokoç, 2010). "With the development of Web 2.0 technologies that prioritize social interaction, collaboration and sharing, different internet environments have started to be used today. Although it is possible to list these environments as blogs, microblogs, content sharing sites, social networks, all these Web 2.0 components are generally defined as social media." (Argin, 2013). Social media plays an important role in people's lives, reshaping individuals' friendships and relationships. These platforms, where users produce content and communication takes place rapidly, enable many people from different cultures and geographies to come together (Alkan & Öcal, 2023).

Social media, which allows people to share their ideas, opinions or experiences in different ways, is defined as communication platforms used to keep individuals in touch with each other (Eraslan, 2016,

p.6). Social media are tools and websites that allow users to communicate using internet-based communication tools over the internet network (Onat, 2010). Social media is defined as sites that enable social interaction, the formation of society and cooperation (Hazar, 2011).

“Social media responds to needs such as communication, information, games, etc., as well as emotional needs such as sadness and joy. Personal differences have enabled social media to be used for different purposes” (Hazar, 2011). Social media is defined as digital platforms that allow users to create content, share this content and interact with each other (Özgül, 2015, p.83). While social media users learn about others' information, they also provide information about themselves to others (Erdoğan, 2020). Social media are online tools that enable the flow of information between people, enabling the transfer of information, interests, feelings and thoughts, and can do so quickly and effectively (Onat, 2010). Considered as a communication medium, the internet means that any individual can share information with many people. One of the most characteristic features of social networking is that it enables multiple sharing and interaction (Göker & Doğan, 2011).

“Social media, which is an indicator of being on the Internet, allows users to share where they are at the moment, what they are doing, what they are doing, the thoughts they hide, the videos they shoot on platforms such as Facebook, Youtube and Twitter, and allows them to share the content they create themselves. One of the most important advantages of social media is that the content is unique to users and can be customized.” (Büyüksener, 2009).

Social media platforms, which have caused society to change over time, have led to the redefinition of many concepts about people. Social media environments, which are focused on sharing, enable people to reconstruct social interaction through the sharing of many content such as emotions, thoughts, situations, images, sounds and music (Göker, Demir & Doğan, 2010).

Academic Success

Academic achievement is defined as the complex interaction of an individual's abilities, skills, motivation and environmental factors (Woolfe & Dryden, 1996, p.22). Another definition is the annual grade point average at the end of the year of the courses taken by a student throughout the year (Akhun, 1992). Achievement, on the other hand, is “the attainment of the desired result by making a planned effort to reach the set goals” (Elmacıoğlu, 2012, pp.47-75). The student's progressive effort to achieve the goals determined in accordance with the class, school and course is considered as being successful (Şevik, 2014). Scores from standardized achievement tests and grade point averages of courses are used as a measure of academic success (Woolfe & Dryden, 1996, p.22). The primary goal of educational institutions is students' academic achievement and school performance. What students do in the lessons is more important for schools than what educators do (McLoughlin & Lewis, 2002, p.33).

Trained manpower is among the most important value resources for countries. Educational institutions are of great importance for countries in transforming this valuable resource into power. In the information age, there is a need for creative and productive people with advanced problem solving skills and thinking abilities. Therefore, it can be said that educational institutions should primarily pioneer the cognitive, psychological and affective development of students. The concept of achievement is used to measure the level of development of students. Therefore, students' achievements are considered as the most basic output of schools (Sarier, 2016). Thus, academic achievement has become one of the main objectives of education. Students' academic achievement is also one of the issues that stakeholders in educational institutions attach importance to. Academic achievement is an indicator of the level of students' achievement of the intended gains at school (İşler, 2016).

Aim

In this study titled “The Role of Social Media Use on Academic Achievement, A Research on High School Students”, it is aimed to determine the most used social media platforms, the purposes of social media use and the role of social media use in academic achievement of high school students.

The changing lifestyle with globalization has paved the way for the change of our habits with the effect of technology and the internet. With the spreading internet technologies, social media platforms have become a way of life used by people of all ages. Thus, many studies have been conducted on the use of social media. In this study, the role of academic achievement of high school students who are social media users will be examined. The importance of the research is that it contributes in terms of providing suggestions and guidance for the research to be conducted.

The questions tried to be obtained in the research are as follows:

1. Which social media platforms are the most used by high school students?
2. What are the purposes of high school students' social media use?
3. What is the role of social media use in academic achievement?

Method

This research aims to determine the social media platforms that high school students who are social media users use the most, the purposes of social media use and whether social media use plays a role in their academic achievement. This research was conducted according to the survey model (Büyüköztürk et al., 2015), which examines and tries to reveal the events without making any changes.

Participants

The participants of this study are high school students who actively use social media. Within the scope of the research, the most frequently used social media platforms of high school students, the purposes for which they use these platforms, and the possible effects of social media use on their academic achievement were examined. Participants were recruited on a voluntary basis. All participants declared that they regularly use social media platforms and completed the data collection tools applied within the scope of the research. In this direction, it was aimed to reach comprehensive and representative findings on the social media usage habits of high school students. The demographic distribution of the participants in the field study is given in Table 1

Table 1. Distribution of Demographic Data

Demographic Characteristics	Categories	N	%
Gender	Woman	205	51,2
	Male	195	48,8
	Total	400	100
Your Class	9th grade	94	23,5
	10th grade	92	23,0
	11th grade	105	26,3
	12th grade	109	27,3
	Total	400	100

General Grade Point Average (GPA)	0 - 49	8	2,0
	50 - 59	30	7,5
	60 - 69	100	25,0
	70 - 79	161	40,3
	80 - 89	86	21,5
	90 - 100	15	3,8
	Total	400	100

Among the demographic characteristics, gender, grade level and GPA ranges were evaluated. While 51.2% (205) of the participants were female, 48.8% (195) were male. 23.5% of the participants were 9th grade students, 23.0% were 10th grade students, 26.3% were 11th grade students and 27.3% were 12th grade students. 40.3% of the participants were in the 70 - 79 grade range.

Population and Sample

The population of this study consists of high school students across Turkey who actively use social media. The research aims to examine the frequency of social media use, purposes of use and the impact of this use on academic achievement of high school students.

Quota sampling method, one of the quantitative research methods, was used in the study. The quota sampling method aims to reach more balanced and meaningful results by allowing certain subgroups within the population to be represented in the sample (Gürtan, 1982). Accordingly, the sample of the study consisted of 400 high school students studying in Muş province. Participants were selected on a voluntary basis and attention was paid to include students from different school types and grade levels in the sample. In addition, the representativeness of the data obtained was strengthened by considering the distribution of individuals from different socioeconomic backgrounds. In this way, it is aimed to evaluate the findings of the research in a valid and reliable framework specific to Muş province.

Data Collection Tools

In this study, questionnaire technique was used as a data collection tool. In the preparation of the questionnaire form, a literature review was conducted in the light of current and classical sources on the subject and similar national and international studies on social media use and academic achievement were utilized. In this context, the questionnaire items were structured based on studies such as Kaplan and Haenlein (2009), Mangold and Faulds (2009), Zarella (2010), Safko (2010) and Bedir (2016). These sources include important studies on the effects of social media on individuals' daily lives, usage patterns of social media tools, user attitudes, and the relationship between social media and academic achievement. In line with the findings obtained from these sources, original questionnaire items were developed in accordance with the scope of the research. In addition, topics such as frequency of social media use, purposes of use, preferred platforms and self-assessment of academic achievement constitute the main components of the questionnaire.

The questionnaire form was designed to be applicable and analyzable. In order to ensure the comprehensibility and validity of the measurement tool, a pre-test (pilot application) was conducted and some statements were simplified and clarified in line with the feedback received. The questionnaire was administered anonymously so as not to disclose students' identity information and was conducted on a voluntary basis.

Research Process and Data Analysis

The field application of the research was carried out between October-November 2023 with face-to-face data collection method. At the beginning of the implementation process, a pre-test (pilot study) was applied to a group of 60 students to test the validity and reliability of the questionnaire form. As a result of the analysis of the data obtained from this pre-test application, the internal consistency coefficient (Cronbach's Alpha) value of the scale was calculated as 0.760. This value shows that the scale is a reliable measurement tool, and according to Akgül and Çevik (2005), reliability coefficients above 0.70 are considered “acceptable” and are considered sufficient in the field of social sciences.

In line with the findings obtained after the pilot application, necessary arrangements were made in the questionnaire form and the actual application process was started. A total of 420 high school students received the questionnaire to represent the sample of the study. However, among these forms, 20 questionnaires that were incomplete, incorrect or inconsistently completed were considered invalid and excluded from the analysis, and the analyses were conducted on a total of 400 valid questionnaires.

As a result of the second Cronbach's Alpha analysis conducted to re-evaluate the reliability of the data obtained after the main application, the internal consistency coefficient of the scale was calculated as 0.802. This value shows that the research data are highly reliable within the framework of the criteria stated by Akgül and Çevik (2005). This analysis supported that the different dimensions of the scale yielded consistent and stable results.

All data collected in the study were analyzed using IBM SPSS Statistics 22 package program. In this context, descriptive statistics such as frequency and percentage distributions, statistical methods such as independent samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were used to determine differences between groups. In analyzing the data, $p < 0.05$ was accepted as the statistical significance level.

Findings

The distribution of social media platforms used in the field research is presented in Table 2, the distribution of social media daily usage frequency data is presented in Table 3, the distribution of social media daily usage time is presented in Table 4, the distribution of social media usage related to gender (t test) analysis is presented in Table 5, the distribution of social media usage related to grade level (ANOVA) analysis is presented in Table 6, and the distribution of social media usage related to grade point average (ANOVA) analysis is presented in Table 7. Descriptive data, t-test and ANOVA analyses were utilized in the study.

Table 2. Distribution of Social Media Platforms Used

Social Media Platforms	N	Total Percentage(%)	Percentage in 400 People (%)
Youtube	224	17,2	56,0
Instagram	243	18,5	60,8
Whatsapp	323	24,6	80,8
Facebook	124	9,6	31,0
Twitter	41	3,2	10,3
Messenger	67	5,2	16,8
Pinterest	19	1,5	4,8
LinkedIn	2	0,2	0,5
Snapchat	112	8,6	28,0
Tiktok	156	11,9	39,0

Total	1311	100
-------	------	-----

Participants were asked to indicate the social media platforms they use. Descriptive statistics are given in Table 2. Thus, Youtube (224), Instagram (243), Whatsapp (323), Facebook (124), Twitter (41), Messenger (67), Pinterest (19), LinkedIn (2), Snapchat (112) and Tiktok (156). The social media platform that participants use the most is Whatsapp, followed by Instagram, Youtube, Tiktok, Facebook, Snapchat, Messenger, Twitter, Pinterest and LinkedIn.

Table 3. Distribution of Frequency of Daily Use of Social Media

	Categories	N	%
Your daily frequency of social media use.	Very Often	69	17,3
	Frequently	140	35,0
	Sometimes	125	31,3
	Little	43	10,8
	Very Little	23	5,8
	Total	400	100

Participants were asked to indicate the frequency of use of social media platforms. Descriptive statistics are given in Table 3. Thus, “very often” is 17.3%, “frequently” 35.0%, “occasionally” 31.3%, “rarely” 10.8% and “very rarely” 5.8%.

Table 4. Distribution of Daily Duration of Social Media Use

	Categories	N	%	Average
Your daily social media usage time.	1 Hour	58	14,5	4 Hours 56 Minutes
	2 Hours	42	10,5	
	3 Hours	57	14,3	
	4 Hours	55	13,8	
	5 Hours	67	16,8	
	6 Hours	18	4,5	
	7 Hours	31	7,8	
	8 Hours	27	6,8	
	9 Hours	6	1,5	
	10 Hours	36	9,0	
	11 Hours	1	0,3	
	12 Hours	1	0,3	
	13 Hours	1	0,3	
	Total	400	100	

Participants were asked to indicate the duration of their daily use of social media platforms. Descriptive statistics are given in Table 4. Thus, high school students spend an average of 4 hours and 56 minutes on social media daily. According to the WeAreSocial Turkey report, the average daily social media usage time in Turkey is 2 hours and 44 minutes (Wearesocial: 2024). While the WeAreSocial Turkey report covers all social media users, it is normal for the participants of our study to use social media for 4 hours and 44 minutes due to the fact that they are high school students and use social media intensively.

Table 5. (ttest) Analysis of Social Media Use Regarding Gender

Factors related to social media usage	Gender	N	$\bar{x}$ (mean)	SS	t	p
1. Purpose of Social Media Use	Woman	205	3,52	1,37	-3,317	.00
	Male	195	3,76	0,96		
2. Time Spent on Social Media	Woman	205	3,08	1,36	-4,206	.00
	Male	195	3,60	1,07		
3. The Role of Social Media Use in Academic Achievement	Woman	205	3,20	1,25	-1,764	.00
	Male	195	3,40	1,02		

The (*t*-test) analysis of social media use in relation to gender is given in Table 5. According to the purpose of social media use ($t=-3,317$; $p<0.05$), the answers given by male participants are significantly higher than the answers given by female participants. Thus, it is seen that the purposes of social media use of female and male participants differ. According to the time spent on social media ($t=-4,206$; $p<0.05$), the responses given by male participants are significantly higher than the responses given by female participants. Thus, it was concluded that male participants spent more time on social media than female participants. According to the role of social media use in academic achievement ($t=-1,764$; $p<0.05$), the responses of male participants are significantly higher than the responses of female participants. Thus, it is seen that male participants' social media use affects academic achievement compared to female participants.

Table 6. (ANOVA) Analysis of Social Media Use by Grade Level

Factors related to social media usage	Class	N	$\bar{x}$ (mean)	SS	F	<i>p</i>	
1. Purpose of Social Media Use	9th grade	94	3,55	1,08	2,167	.24	-
	10th grade	92	3,67	1,10			
	11th grade	105	3,67	1,05			
	12th grade	109	3,44	1,44			
2. Time Spent on Social Media	9th grade	94	3,54	2,73	1,575	.22	-
	10th grade	92	3,56	1,20			
	11th grade	105	3,51	1,15			
	12th grade	109	3,24	1,38			
3. The Role of Social Media Use in Academic Achievement	9th grade	94	3,27	2,23	1,579	.30	-
	10th grade	92	3,46	1,13			
	11th grade	105	3,38	1,01			
	12th grade	109	3,20	1,32			

The (ANOVA) analysis of social media use according to grade levels is given in Table 6. No significant relationship was found in the analysis of social media use according to grade levels.

Table 7. (ANOVA) Analysis of Social Media Use Related to Grade Point Average

Factors related to social media usage	Grade Point Average	N	$\bar{x}$ (mean)	SS	<i>F</i>	<i>p</i>	
1. Purpose of Social Media Use	1. 0- 49	8	3,46	1,27	2,800	.03	1 - 6 (p=0,02)
	2. 50-59	30	3,72	1,01			2 - 5 (p=0,02)
	3. 60-69	100	3,69	1,08			2 - 6 (p=0,01)
	4. 70-79	161	3,67	1,01			3 - 5 (p=0,01)
	5. 80-89	86	3,35	1,22			3 - 6 (p=0,00)
	6. 90-100	15	3,00	1,51			4 - 5 (p=0,00)
2. Time Spent on Social Media	1. 0- 49	8	3,24	1,52	3,075	.03	4 - 6 (p=0,00)
	2. 50-59	30	3,57	1,32			5 - 6 (p=0,00)
	3. 60-69	100	3,55	1,16			2 - 5 (p=0,01)
	4. 70-79	161	3,54	1,69			2 - 6 (p=0,01)
	5. 80-89	86	2,98	1,37			3 - 5 (p=0,01)
	6. 90-100	15	2,77	1,58			3 - 6 (p=0,00)
3. The Role of Social Media Use in Academic Achievement	1. 0- 49	8	3,37	1,44	2,667	.04	4 - 5 (p=0,00)
	2. 50-59	30	3,38	1,09			4 - 6 (p=0,00)
	3. 60-69	100	3,49	1,04			2 - 6 (p=0,00)
	4. 70-79	161	3,33	1,05			3 - 5 (p=0,02)
	5. 80-89	86	3,12	1,28			3 - 6 (p=0,00)
	6. 90-100	15	2,55	1,58			4 - 6 (p=0,00)

The (ANOVA) analysis of social media use in relation to grade point average is given in Table 7. According to the purpose of social media use ($F=2,800$; $p<0.05$), participants with a GPA of 79 and below are significantly higher than participants with a GPA of 80 and above. Thus, it is seen that the purpose of social media use of participants with a GPA of 80 and above is different from the purpose of social media use of participants with a GPA of 79 and below. According to the time spent on social media ($F=3,075$; $p<0.05$), the participants with a GPA of 79 and below are significantly higher than the participants with a GPA of 80 and above. Thus, it was concluded that participants with a GPA of 79 and below spent more time on social media than participants with a GPA of 80 and above. According to the effect of social media use on academic achievement ($F=2,667$; $p<0.05$), participants with a GPA of 79 and below are significantly more than participants with a GPA of 80 and above. Thus, it is seen that participants with a GPA of 80 and above are more likely to think that social media use affects academic achievement than participants with a GPA of 79 and below. Considering these results, it is concluded that social media use affects academic achievement.

Discussion

When the studies in the literature are examined, the findings of the studies conducted by Kalaman (2016), Kütükoğlu (2019), Alkan (2022) and Alkan (2023) were used. When the data on the purpose of social media use are examined, it is seen that the participants mostly prefer to spend time on social media and produce content. Vural and Bat (2010) stated that social media applications are generally used for spending time and online chatting. In the studies conducted on the relationship between social media and academic achievement, it is concluded that social media negatively affects academic achievement. For example, in the studies conducted by Kahyaoğlu and Çelik (2011), Baytemir (2006), Koç and Karabatak (2011) and Junco (2012) ve Baird & Fisher (2017), it was stated that the academic achievement of students who spend too much time on social media decreases. When the data on social media and academic achievement are examined, it is seen that the participants mostly exhibit procrastination behavior by spending more time on social media than they planned. Studies conducted by Ergenç (2011), Koçak (2012), Arın (2013), Kuss ve Griffiths (2017) and Akdemir (2013) show that as the average time spent on social media and the internet increases, procrastination behavior also increases. In the study, when the purpose of social media use was examined according to gender, it was determined that men spent more time on social media compared to women. Studies conducted by Seferoğlu and Yıldız (2013), Tanrıverdi and Sağır (2014), Paul and Lee (2012) and Çetinkaya (2013) also revealed similar results and it was determined that male students spent more time on social media.

Conclusion

Today, the rapidly expanding use of social media is causing radical changes in individuals' daily life habits. With the developments in mobile technologies, social media has gone beyond being just a means of entertainment or communication and has taken an active role in individuals' socialization, identity creation and digital content production processes. Social media is becoming an important part of individuals' daily lives and they meet their need for socialization in the digital environment. This widespread use of social media also diversifies user profiles. Research shows that social media platforms are used intensively not only by young individuals but also by older age groups. However, it is observed that young individuals use social media more intensively and interactively. This situation makes it necessary to investigate the impact of social media use on academic life. According to the research findings, there are significant causal relationships between the frequency and purposes of social media use and academic achievement levels of high school students. Analyses by gender reveal that male students spend more time on social media and this has a negative impact on their academic achievement. In other words, as the duration of social media use increases, academic performance decreases, which means that social media use has a negative impact on academic achievement. There is no significant

difference in the analysis according to class level. This finding suggests that social media usage habits are more closely related to individual usage patterns rather than class level. In the evaluations made according to grade point average, a significant causal relationship emerges. It is observed that students with a GPA of 80 and above use social media in a more limited and conscious manner, whereas students with a GPA of 79 and below spend more time on social media. This supports that increasing social media usage time has a negative impact on academic achievement. In addition, students with higher GPAs think that social media use has an impact on academic achievement and are able to recognize this relationship. Research findings reveal that social media use is not only limited to individual preferences, but also an important factor that directly affects students' academic achievement. In particular, uncontrolled and intensive social media use causes students to experience distraction, difficulty in time management and loss of efficiency in learning processes. This leads to a decrease in achievement levels and shows that social media use has a causal effect on academic achievement.

Recommendations

Considering the research results, the following recommendations can be taken into consideration in terms of shedding light on future studies.

1. Smartphone usage levels during school hours can be investigated.
2. Social media usage and its effects on digital game addiction can be examined.
3. Studies can be conducted on the relationship between digital games and academic success.

The first part of the study included demographic information about the students. The survey forms were applied face to face and the findings were analyzed using the SPSS program.

Disclosure Statements

1. Declaration of contribution rate of researchers: Declaration of contribution rate of researchers, First author 100%.

2. Conflict of interest: There is no conflict of interest.

3. Ethics Report: Permissions for the research were obtained from the Scientific Research and Publication Ethics Board of Muş Alparslan University with the ethical approval document dated 01.11.2023 and numbered 115351.

4. Research Model: Research Article

TÜRKÇE SÜRÜM

Giriş

Teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler sonucunda, değişen yaşam şekli ve alışkanlıklar, iletişim biçimi başta olmak üzere bütün sosyal hayatı etkilemektedir. Her geçen gün hayatımızda daha fazla yer edinen sosyal medya uygulamalarının tüm ilişkileri dönüştürdüğü görülmektedir. Sosyal medya kullanım yaygınlığı bazı olumsuz etkileri de ortaya çıkarmıştır. Sosyal medya kullanım yoğunluğundan dolayı bazı bağımlılık problemlerini de ortaya çıkarmıştır. Sosyal medya uygulamaları insan hayatının vazgeçilmez yaşam biçimine dönüşmüş ve kullanıcılarda bir denetim mekanizması haline gelmiştir. Yaşanan bu gelişmeler toplumsal hayatta değişimleri zorunlu kılmış ve böylece insanların akademik hayatta bazı ciddi sorunlarla karşılaşmasına neden olmuştur. Sosyal medya kullanımı insanlarda olumsuz bazı etkilere neden olmakla birlikte genellikle genç bireylerin ilgisini çekmekte ve bu durum ise bu genç bireylerin odak noktalarının sosyal medya etrafında şekillenmesine neden olmuştur. Bu durum ise bireylerin olumsuz bazı ilişkilerin oluşmasına neden olmuştur. Sosyal medya kullanımının lise çağındaki bireyler arasında yaygın olarak kullanılmasından kaynaklı olabilecek sorunların incelenmesi önemlidir. Sosyal medya kullanımdan oluşabilecek akademik erteleme davranışı ve dolayısıyla akademik başarı üzerindeki rolünün incelenmesi gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde gençlerin büyük çoğunluğu sosyal medya platformlarını aktif olarak kullanmakta; bu durum, zaman yönetimi, dikkat süresi ve akademik motivasyon gibi çeşitli psikososyal ve bilişsel değişkenlerle doğrudan ilişkili olabilmektedir (Kirschner & Karpinski, 2010). Lise çağındaki bireylerin sosyal medya kullanım sıklığı, dijital ekran sürelerinin artmasına ve bunun sonucunda ders çalışma sürelerinde azalmaya neden olabilmektedir (Junco, 2012). Bu çerçevede, sosyal medya kullanımının akademik başarı üzerinde olumsuz etkiler doğurabileceği yönünde bulgulara sıklıkla rastlanmaktadır. Öte yandan, sosyal medyanın akademik başarı üzerinde yalnızca olumsuz etkileri olduğu söylenemez. Bazı çalışmalar, sosyal medyanın bilgi paylaşımı, akademik destek grupları ve iş birliğine dayalı öğrenme ortamlarının oluşumuna katkı sağladığını da belirtmektedir (Tess, 2013; Greenhow & Lewin, 2016). Bu durum, sosyal medyanın kullanım amacı ve biçiminin, etkisini belirleyen temel etmenlerden biri olduğunu göstermektedir. Yani, sosyal medya eğer bilinçli ve akademik odaklı bir şekilde kullanılırsa, öğrencilerin öğrenme süreçlerine destek sağlayabilir. Araştırma kapsamında lise öğrencilerinin en fazla hangi sosyal medya platformlarını kullandıkları, sosyal medya kullanım amaçları ve sosyal medya kullanımlarının akademik başarılarıda rolünün olup olmadığının ayrıntılı olarak araştırmanın problemi oluşturmaktadır. Ayrıca sosyal medya kullanımı ve akademik başarı ilişkisi arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik eksikliklerin belirlenerek çözüme kavuşturulması noktasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sosyal Medya

Web 2.0 teknolojileriyle hayatımıza girmiş olan sosyal medya kavramı, bireylerin hayatlarını önemli ölçüde etkilemiştir. Web 1.0 aşamasından web 2.0 aşamasına geçilirken geniş kitlelere ulaşan internet, kullanıcılarını pasif konumdan aktif konuma geçmesine öncülük etmiş ve içeriklerin üretilerek paylaşılmasına olanak sağlamıştır (Mavnacıoğlu, 2015, s.9). Sosyal etkileşimi ön planda tutan web 2.0 teknolojileriyle birlikte pek çok farklı internet platformu kullanılmaya başlanmıştır. Sosyal ağ siteleri web 2.0 teknolojilerinin kendisiyle birlikte getirmiş olduğu en popüler paylaşım ortamlarından biri olarak kabul edilmektedir (Karal & Kokoç, 2010).

“Sosyal etkileşimi, işbirliğini ve paylaşımı ön planda tutan Web 2.0 teknolojilerinin gelişimiyle birlikte günümüzde daha farklı internet ortamları kullanılmaya başlanmıştır. Bu ortamları bloglar, microbloglar, içerik paylaşım siteleri, sosyal ağlar gibi ortamlar olarak sıralamak mümkün olsa da tüm

bu Web 2.0 bileşenleri genel adıyla sosyal medya olarak tanımlanmaktadır.” (Argın, 2013). Sosyal medya, insanların hayatında önemli bir yer tutarak, bireylerin arkadaşlıklarını ve ilişkilerini yeniden şekillendiren bir rol üstlenmektedir. Kullanıcıların içerik ürettiği ve iletişimin hızla gerçekleştiği bu platformlar, farklı kültür ve coğrafyalardan pek çok insanın bir araya gelmesini sağlamaktadır (Alkan & Öcal, 2023).

İnsanların fikir, görüş veya deneyimlerini farklı yöntemlerle paylaşma olanağı sunan sosyal medya, bireylerin birbirleriyle iletişim halinde kalması amacıyla kullanılan iletişim platformları olarak ifade edilmektedir (Eraslan, 2016, s.6). Sosyal medya, internet ağı üzerinden internet tabanlı iletişim araçları kullanılarak kullanıcıların iletişim kurmalarına olanak sağlayan araç ve web siteleridir (Onat, 2010). Sosyal medya, sosyal etkileşimi sağlayan, toplumun oluşması ve işbirliğinin oluşmasını sağlayan siteler şeklinde tanımlanmaktadır (Hazar, 2011). “Sosyal medya iletişim, bilgi edinme, oyun vb. ihtiyaçların dışında duygusal olarak üzülmeye, sevinmeye vb. ihtiyaçlara da cevap vermektedir. Kişisel farklılıklar sosyal medyanın farklı amaçlarla kullanılmasını sağlamıştır” (Hazar, 2011). Sosyal medya, kullanıcıların içerik oluşturmaya, bu içerikleri paylaşmaya ve insanların birbirleriyle etkileşimde olmasına olanak tanıyan dijital platformlar olarak ifade edilmektedir (Özgül, 2015, s.83). Sosyal medya kullanıcıları, başkalarının bilgilerini öğrenirken aynı zamanda kendileriyle ilgili de başkalarına bilgi sunmaktadır (Erdoğan, 2020). Sosyal medya, insanlar arasında bilgi akışının sağlanarak, bilgi, ilgi alanı, duygu ve düşüncelerin aktarılmasına imkân sağlayan ve bunları hızlı ve etkili bir şekilde yapabilen çevrimiçi araçlardır (Onat, 2010). Bir iletişim mecrası olarak düşünülen internet, herhangi bir bireyin pek çok insanla bilgi paylaşması anlamına gelmektedir. Sosyal paylaşım ağlarının en özelliklerinden biri de çoklu paylaşım ve etkileşime olanak sağlamasıdır (Göker & Doğan, 2011).

“İnternette var olmanın göstergesi olan sosyal medya, Facebook, Youtube, Twitter gibi platformlarda kullanıcılarına o an nerde olduklarını, neler yaptıklarını, sakladıkları düşüncelerini, çektikleri videolarını paylaşabilmelerini sağlamakta, içeriklerini kendilerinin oluşturduğu paylaşımlara imkân verebilmektedir. İçeriklerin kullanıcılara özgü olması özelleştirilebilmesi sosyal medyanın en önemli avantajlarından birisidir.” (Büyüksener, 2009).

Zaman içerisinde toplumun değişime uğramasına neden olan sosyal medya platformları, insanlara dair pek çok kavramın yeniden tanımlanmasına neden olmuştur. Paylaşım odaklı olan sosyal medya ortamları, insanların duygu, düşünce, durum, görüntü, ses, müzik gibi pek çok içeriğin paylaşımıyla oluşan sosyal etkileşimi yeniden kurgulayarak sağlamaktadır (Göker, Demir & Doğan, 2010).

Akademik Başarı

Akademik başarı, bir bireyin yetenekleri, becerileri, motivasyonu ve çevresel etmenlerinin bir araya gelerek meydana gelen karmaşık etkileşim şeklinde tanımlanmaktadır (Woolfe & Dryden, 1996, s.22). Bir başka tanımda ise bir öğrencinin yıl boyunca almış olduğu derslerin yılsonundaki yıllık not ortalaması şeklindedir (Akhun, 1992). Başarı ise “saptanan hedeflere ulaşmak amacıyla planlı bir çaba harcanarak arzulanan sonucun elde edilmesi”dir (Elmacıoğlu, 2012, s.47-75). Öğrencinin sınıfı, okulu ve derse uygun olarak belirlenmiş amaçlara ulaşmak için ortaya koyduğu ılerleme çabası başarılı olma durumu olarak değerlendirilmektedir (Şevik, 2014). Standart başarı testlerinden alınan puanlar, derslerin genel not ortalamaları akademik başarının bir ölçütü olarak kullanılmaktadır (Woolfe ve Dryden, 1996, s.22). Eğitim kurumların birincil amacı öğrencilerin akademik başarıları ve okul performanslarıdır. Eğitimcilerden ziyade öğrencilerin derslerde ne yaptığı okullar için önem taşımaktadır (McLoughlin & Lewis, 2002, s.33).

Ülkeler açısından yetişmiş insan gücü en önemli değer kaynakları arasında gelmektedir. Bu değerli kaynağı güce dönüştürme noktasında eğitim kurumlarının ülkeler için önemi büyüktür. Bilgi çağında

problem çözüm becerisi ve düşünme kabiliyeti gelişmiş, yaratıcı ve üretken insanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Dolayısıyla eğitim kurumları öncelikle öğrencilerin bilişsel, psikolojik ve duyuşsal bakımdan gelişmesine öncü olması gerektiği söylenebilmektedir. Başarı kavramı, öğrencilerin gelişmişlik düzeylerini ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu yüzden öğrencilerin başarıları okulların en temel çıktısı olarak değerlendirilmektedir (Sarier, 2016). Böylece akademik başarı eğitimin temel amaçlarından bir tanesi olmuştur. Öğrencilerin akademik başarıları, eğitim kurumlarındaki paydaşlarının da önem verdikleri konulardan bir tanesidir. Akademik başarı, öğrencilerin okulda edinmesi amaçlanan kazanımları elde etme düzeyinin göstergesidir (İşler, 2016).

Amaç

“Sosyal Medya Kullanımının Akademik Başarı Üzerindeki Rolü, Lise Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma” başlıklı bu çalışmada, lise eğitimine devam eden öğrencilerin, en fazla kullandığı sosyal medya platformları, sosyal medya kullanım amaçları ve sosyal medya kullanımlarının akademik başarılarındaki rolünün olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Küreselleşme ile birlikte değişen yaşam biçimi, tümüyle teknolojinin ve internetin de etkisiyle alışkanlıklarımızın değişmesine zemin hazırlamıştır. Yaygınlaşan internet teknolojileriyle birlikte sosyal medya platformları her yaştan insanlar tarafından kullanılan ve bir yaşam biçimi haline dönüşmüştür. Böylece sosyal medya kullanımına ilişkin pek çok çalışma yapılmaktadır. Bu çalışmada sosyal medya kullanıcısı olan lise öğrencilerinin akademik başarılarının rolü incelenecektir. Yapılacak olan araştırmalar için öneri ve yol göstermesi bakımından katkı sağlaması araştırmanın önemi ortaya koymaktadır.

Araştırmada elde edilmeye çalışılan sorular şu şekildedir:

1. Lise öğrencilerinin en fazla kullandığı sosyal medya platformları hangileridir?
2. Lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçları nelerdir?
3. Sosyal medya kullanımının akademik başarıdaki rolü nasıldır?

Yöntem

Bu araştırma sosyal medya kullanıcısı olan lise öğrencilerinin, en fazla kullandığı sosyal medya platformları, sosyal medya kullanım amaçları ve sosyal medya kullanımlarının akademik başarılarında rolünün olup olmadığının belirlenmesini amaç edinmiştir. Olaylar üzerinden herhangi bir değişiklik yapılmadan incelemeyi gerçekleştiren ve ortaya çıkarmaya çalışan tarama modeline (Büyüköztürk vd., 2015) göre bu araştırma yürütülmüştür.

Katılımcılar

Bu araştırmanın katılımcıları, lise öğrenimine devam eden ve aktif olarak sosyal medya kullanan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında, lise öğrencilerinin en sık kullandıkları sosyal medya platformları, bu platformları hangi amaçlarla kullandıkları ve sosyal medya kullanımının akademik başarıları üzerindeki olası etkileri incelenmiştir. Katılımcılar, gönüllülük esasına göre öğrencilere ulaşılmasına özen gösterilmiştir. Tüm katılımcılar, sosyal medya platformlarını düzenli olarak kullandıklarını beyan etmiş ve araştırma kapsamında uygulanan veri toplama araçlarını eksiksiz şekilde tamamlamıştır. Bu doğrultuda, lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıklarına ilişkin kapsamlı ve temsili nitelikte bulgulara ulaşılması amaçlanmıştır. Yürütülen alan araştırmasında katılımcıların demografik dağılımları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Demografik Verilerin Dağılımı

Demografik Özellikler	Kategoriler	N	%
Cinsiyet	Kadın	205	51,2
	Erkek	195	48,8
	Toplam	400	100
Sınıf Düzeyiniz	9. Sınıf	94	23,5
	10. Sınıf	92	23,0
	11. Sınıf	105	26,3
	12. Sınıf	109	27,3
	Toplam	400	100
Genel Not Ortalaması	0 - 49	8	2,0
	50 - 59	30	7,5
	60 - 69	100	25,0
	70 - 79	161	40,3
	80 - 89	86	21,5
	90 - 100	15	3,8
	Toplam	400	100

Demografik özelliklerden cinsiyet, sınıf düzeyi ve genel not ortalaması aralıkları değerlendirilmeye alınmıştır. Katılımcıların %51,2'si (205) kadın katılımcılar oluştururken, %48,8'ini (195) ise erkek katılımcılar oluşturmaktadır. Katılımcıların %23,5'i 9. Sınıf, %23,0'ü 10. Sınıf, %26,3'ü 11. sınıf ve %27,3'ü ise 12. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. katılımcıların %40,3 oranla en fazla 70 – 79 not aralığında olduğu görülmektedir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye genelinde lise öğrenimine devam eden ve aktif olarak sosyal medya kullanan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma, lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım sıklığı, kullanım amaçları ve bu kullanımın akademik başarı üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan kotalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kotalı örnekleme yöntemi, evren içerisindeki belirli alt grupların örnekleme temsiline olanak sağlayarak, daha dengeli ve anlamlı sonuçlara ulaşmayı hedeflemektedir (Gürtan, 1982). Bu doğrultuda, araştırmanın örneklemini Muş ilinde öğrenim gören 400 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcılar, gönüllülük esasına göre seçilmiş olup, farklı okul türleri ve sınıf düzeylerinden öğrencilerin örnekleme yer almasına dikkat edilmiştir. Ayrıca, farklı sosyoekonomik arka planlara sahip bireylerin dağılımı da gözetilerek, elde edilen verilerin temsiliyet düzeyi güçlendirilmiştir. Bu sayede, araştırma bulgularının Muş ili özelinde geçerli ve güvenilir bir çerçevede değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Anket formunun hazırlanmasında, konuyla ilgili güncel ve klasik kabul edilen kaynaklar ışığında alan yazın taraması yapılmış; sosyal medya kullanımına ve akademik başarıya ilişkin ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilen benzer çalışmalardan yararlanılmıştır. Bu bağlamda, özellikle Kaplan ve Haenlein (2009), Mangold ve Faulds (2009), Zarella (2010), Safko (2010) ve Bedir (2016) gibi araştırmalar temel alınarak anket maddeleri yapılandırılmıştır. Söz konusu kaynaklar, sosyal medyanın bireylerin gündelik yaşamı üzerindeki etkileri, sosyal medya araçlarının kullanım biçimleri, kullanıcı tutumları ve sosyal medya ile akademik başarı arasındaki ilişkileri ortaya koyan önemli çalışmaları içermektedir. Bu kaynaklardan elde edilen bulgular doğrultusunda, araştırma kapsamına uygun olacak şekilde özgün

anket maddeleri geliştirilmiştir. Ayrıca, sosyal medya kullanım sıklığı, kullanım amaçları, tercih edilen platformlar ve akademik başarıya yönelik öz değerlendirme gibi başlıklar da anketin temel bileşenlerini oluşturmaktadır.

Anket formu, uygulanabilir ve analiz edilebilir biçimde düzenlenmiştir. Ölçme aracının anlaşılabilirliğini ve geçerliliğini sağlamak amacıyla ön test (pilot uygulama) yapılmış; elde edilen geri bildirimler doğrultusunda bazı ifadelerde sadeleştirme ve netleştirme yapılmıştır. Anket, öğrencilerin kimlik bilgilerini ifşa etmeyecek biçimde anonim olarak uygulanmış ve gönüllülük esasına dayalı şekilde yürütülmüştür.

Araştırma Süreci ve Veri Analizi

Araştırmanın saha uygulaması, Ekim-Kasım 2023 tarihleri arasında yüz yüze veri toplama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Uygulama sürecinin başında, anket formunun geçerlilik ve güvenilirlik düzeyini test etmek amacıyla 60 kişilik bir öğrenci grubuna ön test (pilot çalışma) uygulanmıştır. Bu ön test uygulamasından elde edilen veriler üzerinde yapılan analiz sonucunda, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) değeri 0,760 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermekte olup, Akgül ve Çevik'e (2005) göre 0,70'in üzerindeki güvenilirlik katsayıları "kabul edilebilir düzeyde" olarak değerlendirilmekte ve sosyal bilimler alanında yeterli görülmektedir.

Pilot uygulama sonrası elde edilen bulgular doğrultusunda, anket formunda gerekli düzenlemeler yapılmış ve esas uygulama sürecine geçilmiştir. Araştırmanın örneklemini temsil edecek şekilde toplam 420 lise öğrencisine anket formu ulaştırılmıştır. Ancak, bu formlar arasında eksik, hatalı ya da tutarsız şekilde doldurulmuş olan 20 anket geçersiz sayılarak analiz dışında bırakılmış ve analizler toplam 400 geçerli anket üzerinden yürütülmüştür.

Ana uygulama sonrası elde edilen verilerin güvenilirliğini tekrar değerlendirmek amacıyla yapılan ikinci Cronbach's Alpha analizi sonucunda, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0,802 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, Akgül ve Çevik'in (2005) belirttiği ölçütler çerçevesinde, araştırma verilerinin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Ölçeğin farklı boyutlarının da tutarlı ve istikrarlı sonuçlar verdiği bu analizle desteklenmiştir.

Araştırmada toplanan tüm veriler, IBM SPSS Statistics 22 paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Bu kapsamda, frekans ve yüzde dağılımları gibi tanımlayıcı istatistikler, gruplar arası farklılıkları belirlemek üzere bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gibi istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak $p < 0.05$ kabul edilmiştir.

Bulgular

Yürütülen alan araştırmasında kullanılan sosyal medya platformlarının dağılımları Tablo 2'de, sosyal medya günlük kullanımsıklığı verileri Tablo 3'de, sosyal medya günlük kullanım süresinin dağılımları Tablo 4'de, sosyal medya kullanımının cinsiyete ilişkin (t testi) analizinin dağılımları Tablo 5'de, sosyal medya kullanımının sınıf düzeyine ilişkin (ANOVA) analizinin dağılımları Tablo 6'da, sosyal medya kullanımının not ortalamasına ilişkin (ANOVA) analizinin dağılımları Tablo 7'de, sunulmuştur. Çalışmada betimsel verilerden, t testive ANOVA analizlerinden yararlanılmıştır.

Tablo 2. Kullanılan Sosyal Medya Platformlarının Dağılımları

Sosyal Medya Platformları	N	Toplam Yüzde (%)	400 Kişide Yüzde (%)
Youtube	224	17,2	56,0
Instagram	243	18,5	60,8
Whatsapp	323	24,6	80,8
Facebook	124	9,6	31,0
Twitter	41	3,2	10,3
Messenger	67	5,2	16,8
Pinterest	19	1,5	4,8
LinkedIn	2	0,2	0,5
Snapchat	112	8,6	28,0
Tiktok	156	11,9	39,0
Toplam	1311	100	

Katılımcılardan, kullanmış oldukları sosyal medya platformlarını belirtmeleri istenmiştir. Betimsel istatistiklere Tablo 2’de yer verilmiştir. Böylece Youtube (224), Instagram (243), Whatsapp (323), Facebook (124), Twitter (41), Messenger (67), Pinterest (19), LinkedIn (2), Snapchat (112) ve Tiktok (156) şeklindedir. Katılımcıların en fazla kullandığı sosyal medya platformu Whatsapp iken sırasıyla Instagram, Youtube, Tiktok, Facebook, Snapchat, Messenger, , Twitter, Pinterest ve LinkedIn gelmektedir.

Tablo 3. Sosyal Medya Günlük Kullanım Sıklığı Dağılımları

	Kategoriler	N	%
Sosyal Medyayı Günlük Kullanım Sıklığınız.	Çok Sık	69	17,3
	Sık	140	35,0
	Ara Sıra	125	31,3
	Az	43	10,8
	Çok Az	23	5,8
	Toplam	400	100

Katılımcılardan, sosyal medya platformlarının kullanım sıklıklarını belirtmeleri istenmiştir. Betimsel istatistiklere Tablo 3’de yer verilmiştir. Böylece “çok sık” %17,3, “sık” %35,0, “ara sıra” %31,3, “az” %10,8 ve “çok az” %5,8 olarak ifade edilmiştir.

Tablo 4. Sosyal Medya Günlük Kullanım Süresinin Dağılımları

	Kategoriler	N	%	Ortalama
Günlük sosyal medya kullanımı süreniz.	1 Saat	58	14,5	4 Saat 56 Dakika
	2 Saat	42	10,5	
	3 Saat	57	14,3	
	4 Saat	55	13,8	
	5 Saat	67	16,8	
	6 Saat	18	4,5	
	7 Saat	31	7,8	
	8 Saat	27	6,8	
	9 Saat	6	1,5	
	10 Saat	36	9,0	
	11 Saat	1	0,3	
	12 Saat	1	0,3	
	13 Saat	1	0,3	
	Toplam	400	100	

Katılımcılardan, sosyal medya platformlarını günlük kullanım sürelerini belirtmeleri istenmiştir. Betimsel istatistiklere Tablo 4’de yer verilmiştir. Böylece lise öğrencileri sosyal medyada günlük ortalama 4 saat 56 dakika zaman geçirmektedirler. WeAreSocial Türkiye raporuna göre Türkiye’de günlük sosyal medya kullanım süresi ortalama 2 saat 44 dakikadır (Wearesocial: 2024). WeAreSocial Türkiye raporu tüm sosyal medya kullanıcılarını kapsarken, çalışmamızın katılımcılarının lise öğrencilerinden oluşması ve sosyal medyayı yoğun olarak kullanmalarından kaynaklı sosyal medya kullanım süresinin 4 saat 44 dakika olması olağandır.

Tablo 5. Sosyal Medya Kullanımının Cinsiyete İlişkin (t test) Analizi

Sosyal medya kullanımına ilişkin faktörler	Cinsiyet	N	$\bar{x}$ (mean)	SS	t	p
1. Sosyal Medya Kullanım Amacı	Kadın	205	3,52	1,37	-3,317	.00
	Erkek	195	3,76	0,96		
2. Sosyal Medyada Geçirilen Zaman	Kadın	205	3,08	1,36	-4,206	.00
	Erkek	195	3,60	1,07		
3. Sosyal Medya Kullanımının Akademik Başarıdaki Rolü	Kadın	205	3,20	1,25	-1,764	.00
	Erkek	195	3,40	1,02		

Sosyal medya kullanımının cinsiyete ilişkin (t testi) analizi Tablo 5’de verilmiştir. Sosyal medya kullanım amacına ($t=-3,317$; $p<0.05$), göre erkek katılımcıların verdiği yanıtlar kadın katılımcıların verdiği yanıtlara göre anlamlı düzeyde daha fazladır. Böylece kadın katılımcılar ile erkek katılımcıların sosyal medyayı kullanım amaçlarının farklılaştığı görülmektedir. Sosyal medyada geçirilen zamana ($t=-4,206$; $p<0.05$), göre erkek katılımcıların verdiği yanıtlar kadın katılımcıların verdiği yanıtlara göre anlamlı düzeyde daha fazladır. Böylece sosyal medyada erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha fazla zaman geçirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal medya kullanımının akademik başarısındaki rolüne ($t=-1,764$; $p<0.05$), göre erkek katılımcıların verdiği yanıtlar kadın katılımcıların verdiği yanıtlara göre anlamlı düzeyde daha fazladır. Böylece erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre sosyal medya kullanımlarının akademik başarıyı etkilediği görülmektedir.

Tablo 6. Sosyal Medya Kullanımının Sınıf Düzeyine İlişkin (ANOVA) Analizi

Sosyal medya kullanımına ilişkin faktörler	Sınıf	N	$\bar{x}$ (mean)	SS	F	p
1. Sosyal Medya Kullanım Amacı	9. sınıf	94	3,55	1,08	2,167	.24
	10. Sınıf	92	3,67	1,10		
	11. Sınıf	105	3,67	1,05		
	12. Sınıf	109	3,44	1,44		
2. Sosyal Medyada Geçirilen Zaman	9. sınıf	94	3,54	2,73	1,575	.22
	10. Sınıf	92	3,56	1,20		
	11. Sınıf	105	3,51	1,15		
	12. Sınıf	109	3,24	1,38		
3. Sosyal Medya Kullanımının Akademik Başarıdaki Rolü	9. sınıf	94	3,27	2,23	1,579	.30
	10. Sınıf	92	3,46	1,13		
	11. Sınıf	105	3,38	1,01		
	12. Sınıf	109	3,20	1,32		

Sosyal medya kullanımının sınıf düzeylerine ilişkin (ANOVA) analizi Tablo 6’de verilmiştir. Sosyal medya kullanımının sınıf düzeylerine göre analizinde anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 7. Sosyal Medya Kullanımının Not Ortalamasına İlişkin (ANOVA) Analizi

Sosyal medya kullanımına ilişkin faktörler	Not Ortalaması	N	$\bar{x}$ (mean)	SS	F	p	
1. Sosyal Medya Kullanım Amacı	1. 0- 49	8	3,46	1,27	2,800	.03	1 – 6 (p=0,02)
	2. 50-59	30	3,72	1,01			2 - 5 (p=0,02)
	3. 60-69	100	3,69	1,08			2 - 6 (p=0,01)
	4. 70-79	161	3,67	1,01			3 - 5 (p=0,01)
	5. 80-89	86	3,35	1,22			3 - 6 (p=0,00)
	6. 90-100	15	3,00	1,51			4 - 5 (p=0,00)
2. Sosyal Medyada Geçirilen Zaman	1. 0- 49	8	3,24	1,52	3,075	.03	4 - 6 (p=0,00)
	2. 50-59	30	3,57	1,32			2 - 5 (p=0,01)
	3. 60-69	100	3,55	1,16			2 - 6 (p=0,01)
	4. 70-79	161	3,54	1,69			3 - 5 (p=0,01)
	5. 80-89	86	2,98	1,37			3 - 6 (p=0,00)
	6. 90-100	15	2,77	1,58			4 - 5 (p=0,00)
3. Sosyal Medya Kullanımının Akademik Başarıdaki Rolü	1. 0- 49	8	3,37	1,44	2,667	.04	4 - 6 (p=0,00)
	2. 50-59	30	3,38	1,09			2 - 6 (p=0,00)
	3. 60-69	100	3,49	1,04			3 - 5 (p=0,02)
	4. 70-79	161	3,33	1,05			3 - 6 (p=0,00)
	5. 80-89	86	3,12	1,28			4 - 6 (p=0,00)
	6. 90-100	15	2,55	1,58			

Sosyal medya kullanımının not ortalamasına ilişkin (ANOVA) analizi Tablo 7’de verilmiştir. Sosyal medya kullanım amacına ($F=2,800$; $p<0.05$), göre not ortalaması 79 ve altında olan katılımcılar, not ortalaması 80 ve üstü olan katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha fazladır. Böylece not ortalaması 80 ve üstü olan katılımcıların sosyal medyayı kullanım amacı ile not ortalaması 79 ve altında olan katılımcıların sosyal medyayı kullanım amacının farklı olduğu görülmektedir. Sosyal medyada geçirilen zamana ($F=3,075$; $p<0.05$), göre not ortalaması 79 ve altında olan katılımcılar, not ortalaması 80 ve üstü olan katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha fazladır. Böylece not ortalaması 79 ve altı olan katılımcıların, not ortalaması 80 ve üstü olan katılımcılara göre sosyal medyada daha fazla geçirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal medya kullanımının akademik başarıdaki rolüne ($F=2,667$; $p<0.05$), göre not ortalaması 79 ve altında olan katılımcılar, not ortalaması 80 ve üstü olan katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha fazladır. Böylece not ortalaması 80 ve üstü olan katılımcıların not ortalaması 79 ve altı olan katılımcılara göre sosyal medya kullanımının akademik başarıyı etkilediği görüşünde oldukları görülmektedir. Bu sonuçlar göz önüne alındığında sosyal medya kullanımını akademik başarıyı etkilediği sonucuna varılmıştır.

Tartışma

Alanyazındaki araştırmalar incelendiğinde, Kalaman (2016), Kütükoğlu (2019), Alkan (2022) ve Alkan (2023) tarafından yapılan çalışmaların bulgularından yararlanılmıştır. Sosyal medya kullanım amacına ilişkin verilere bakıldığında, katılımcıların çoğunlukla sosyal medyada vakit geçirmeyi ve içerik üretmeyi tercih ettikleri görülmektedir. Vural ve Bat (2010) ise sosyal medya uygulamalarının genellikle zaman geçirmek ve çevrimiçi sohbet amacıyla kullanıldığını belirtmişlerdir. Sosyal medya ve akademik başarı arasındaki ilişkiye dair yapılan araştırmalarda, sosyal medyanın akademik başarıyı olumsuz etkilediği sonucuna varılmaktadır. Örneğin, Kahyaoğlu ve Çelik (2011), Baytemir (2006), Kirschner ve Karpinski'nin (2010) Koç ve Karabatak (2011), Junco (2012) ve Baird & Fisher (2017), tarafından yapılan çalışmalarda, sosyal medyada fazla vakit geçiren öğrencilerin akademik başarılarının düştüğü ifade edilmiştir. Sosyal medya ve akademik başarı ile ilgili verilere bakıldığında, katılımcıların çoğunlukla sosyal medyada planladıklarından daha fazla zaman harcayarak erteleme davranışı sergiledikleri görülmektedir. Ergenç (2011), Koçak (2012), Argın (2013), Kuss ve Griffiths (2017) ve Akdemir (2013) tarafından yapılan araştırmalar, sosyal medya ve internette geçirilen ortalama sürenin

artıkça erteleme davranışının da arttığını göstermektedir. Araştırmada, sosyal medya kullanım amacının cinsiyete göre incelenmesinde ise erkeklerin, kadınlara kıyasla sosyal medyada daha fazla zaman geçirdiği belirlenmiştir. Seferoğlu ve Yıldız (2013), Tanrıverdi ve Sağır (2014), Paul ve Lee (2012), Kuss ve Griffiths (2017) ve Çetinkaya (2013) tarafından yapılan çalışmalar da benzer sonuçlar ortaya koymuş ve erkek öğrencilerin sosyal medyada daha fazla zaman geçirdikleri tespit edilmiştir.

Sonuç

Günümüzde hızla yaygınlaşan sosyal medya kullanımı, bireylerin günlük yaşam alışkanlıklarında köklü değişimlere neden olmaktadır. Mobil teknolojilerdeki gelişmelerle birlikte sosyal medya, yalnızca bir eğlence veya iletişim aracı olmanın ötesine geçerek bireylerin sosyalleşme, kimlik oluşturma ve dijital içerik üretme süreçlerinde aktif bir rol üstlenmektedir. Sosyal medya, bireylerin gündelik hayatının önemli bir parçası haline gelmekte ve sosyalleşme ihtiyacını dijital ortamda karşılamaktadır. Sosyal medya kullanımının bu denli yaygınlaşması, kullanıcı profillerini de çeşitlendirmektedir. Yapılan araştırmalar, sosyal medya platformlarının yalnızca genç bireyler tarafından değil, ileri yaş grupları tarafından da yoğun biçimde kullanılmakta olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak, genç bireylerin sosyal medyayı daha yoğun ve daha etkileşimli biçimde kullandıkları görülmektedir. Bu durum, sosyal medya kullanımının akademik yaşantı üzerindeki etkisinin araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Araştırma bulgularına göre, lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım sıklığı ve kullanım amaçları ile akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı nedensel ilişkiler bulunmaktadır. Cinsiyete göre yapılan analizlerde, erkek öğrencilerin sosyal medyada daha fazla zaman geçirdiği ve bu durumun akademik başarılarını olumsuz etkilediği belirlenmektedir. Yani, sosyal medya kullanım süresi artıkça akademik performans düşmekte, bu da sosyal medya kullanımının akademik başarı üzerinde olumsuz bir etki oluşturmakta olduğunu göstermektedir. Sınıf düzeyine göre yapılan analizlerde ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu bulgu, sosyal medya kullanım alışkanlıklarının sınıf düzeyinden ziyade bireysel kullanım biçimleriyle daha yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Not ortalamasına göre yapılan değerlendirmelerde ise belirgin bir nedensellik ilişkisi ortaya çıkmaktadır. Not ortalaması 80 ve üzeri olan öğrencilerin sosyal medyayı daha sınırlı ve bilinçli kullandıkları; buna karşın, not ortalaması 79 ve altında olan öğrencilerin sosyal medyada daha fazla vakit geçirdikleri görülmektedir. Bu durum, sosyal medya kullanım süresinin artmasının akademik başarı üzerinde olumsuz bir etki yarattığını desteklemektedir. Ayrıca, not ortalaması yüksek olan öğrenciler, sosyal medya kullanımının akademik başarı üzerinde etkili olduğunu düşünmekte ve bu ilişkiyi fark edebilmektedir. Araştırma bulguları sosyal medya kullanımının yalnızca bireysel tercihlerle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda öğrencilerin akademik başarılarını doğrudan etkileyen önemli bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle kontrolsüz ve yoğun sosyal medya kullanımı, öğrencilerin dikkat dağınıklığı yaşamasına, zaman yönetiminde zorlanmasına ve öğrenme süreçlerinde verim kaybı yaşamasına neden olmaktadır. Bu durum, başarı düzeylerinde düşüşe yol açmakta ve sosyal medya kullanımının akademik başarı üzerinde nedensel bir etki oluşturduğunu göstermektedir.

Öneriler

Araştırma sonuçları göz önüne alındığında, sonraki çalışmalara ışık tutması bakımında aşağıda verilen öneriler dikkate alınabilir.

1. Okul saatleri içinde akıllı telefon kullanım düzeyleri araştırılabilir.
2. Sosyal medya kullanımı ve dijital oyun bağılılığı üzerindeki rolleri incelenebilir.
3. Dijital oyun ve akademik başarı ilişkisi yönelik çalışmalar yapılabilir.

Beyan ve Açıklamalar

- 1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı:** Araştırmacıların katkı oranı beyanı, Birinci yazar % 100.
- 2. Çıkar çatışması:** Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.
- 3. Etik Raporu:** Araştırmaya ilişkin izinler Muş Alparslan Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 01.11.2023 tarihli ve 115351 sayılı etik onay belgesi alınmıştır.
- 4. Araştırmanın Modeli:** Araştırma Makalesi

References

- Akdemir, T. N. (2013). İlköğretim öğrencilerinin Facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akhun, İ. (1992). Mesleki ve teknik eğitim fakültelerine öğrenci seçimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 325-334.
- Alkan, F. (2022). Sosyal medya kullanıcılarının mahremiyet algısı ve kişisel mahremiyetin sosyal ağlarda paylaşımı üzerine bir araştırma (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Alkan, F. (2023). Sosyal medya kullanıcılarının mahremiyet algısı, x, y ve z kuşağı üzerine bir araştırma. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (34), 274-293.
- Alkan, F., & Öcal, D. (2023). Sosyal medya ortamlarındaki paylaşımlar üzerinden z kuşağının mahremiyet algısına bakış. *EKEV Akademi Dergisi*, (93), 164-182.
- Argın, S. F. (2013). Ortaokul ve lise öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının incelenmesi (Çekmeköy örneği). (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bat, Z. B. A. V. M., Vural, Z. B. A., & Bat, M. (2010). Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: ege üniversitesi iletişim fakültesine yönelik bir araştırma. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 5(20), 3348-3382.
- Baytemir, K. (2006). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin bazı demografik özelliklerine ve algıladıkları sosyal destek düzeylerine göre interneti kullanma amaçlarının incelenmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bedir, A. (2016). Sosyal medya kullanımının üniversite öğrencilerinin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Büyüksener, E. (2009). Türkiye’de sosyal ağların yeri ve sosyal medyaya bakış. 14. *Türkiye’de İnternet Konferansı* (39-45). http://inet-tr.org/inetconf14/kitap/_inet09.pdf#page=53.
- Çetinkaya, M. (2013). İlköğretim öğrencilerinde internet bağımlılığının incelenmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Elmacioğlu, T. (2012). *Başarıda aile faktörü*. Yediveren Yayınları.
- Eraslan, L. (2016). *Sosyal medyayı anlamak*. Nobel Yaşam.
- Erdoğan, M. (2020). Sosyal medyada gözetimin içselleştirilmesi: iletişim disiplini alanındaki lisansüstü öğrenciler üzerine nitel bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(1), 244-275. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.671276>
- Ergenç, A. (2011). Web 2.0 ve sanal sosyalleşme: Facebook örneği. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Göker, G. & Doğan, A. (2011). Ağ toplumunda örgütlenme: facebook'ta çevrimiçi tekel eylemi, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (25), 175-203.

Göker, G., Demir, M. & Doğan, A. (2010). Ağ toplumunda sosyalleşme ve paylaşım: facebook üzerine ampirik bir araştırma, *Fırat Üniversitesi Yeni Dünya Bilimleri Akademisi E-Dergisi*, 5(2), 186-206.

Greenhow, C., & Lewin, C. (2016). Social media and education: Reconceptualizing the boundaries of formal and informal learning. *Learning, Media and Technology*, 41(1), 6–30. <https://doi.org/10.1080/17439884.2015.1064954>

Hazar, M. (2011). Sosyal medya bağımlılığı: bir alan çalışması. *İletişim, Kuram ve Araştırma Dergisi*, 32, 151-175.

İşler, G. (2016). Anadolu liselerinde akademik başarının artırılmasına yönelik yönetici ve öğretmen görüşleri. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Junco, R. (2012). The relationship between frequency of Facebook use, participation in Facebook activities, and student engagement. *Computers & Education*, 58(1), 162–171. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2011.08.004>

Junco, R. (2012). Too much face and not enough books: The relationship between multiple indices of Facebook use and academic performance *Computers in Human Behavior*, 28(1), 187-198. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2011.08.026>

Kahyaoğlu, M. ve Çelik, H.C. (2011). *Ortaöğretim ve Yükseköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanımına Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre incelenmesi*. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September, Fırat University, Elazığ.

Kalaman, S. (2016). Sosyokültürel, ekonomik ve siyasi boyutlarıyla yeni medyada mahremiyetin dönüşümü: facebook örneği. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ege Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2009). The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 52(1), 59-68. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003>

Karal, H. & Kokoç, M. (2010). Üniversite öğrencilerinin sosyal ağ siteleri kullanım amaçlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirme çalışması. *Turkish Journal Of Computer And Mathematics Education*, 1(3), 251-263.

Kirschner, P. A., & Karpinski, A. C. (2010). Facebook and academic performance. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1237-1245. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.03.024>

Kirschner, P. A., & Karpinski, A. C. (2010). Facebook® and academic performance. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1237–1245. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.03.024>

Koç, M. ve Karabatak, M. (2011). *Sosyal ağların öğrenciler üzerindeki etkisinin veri madenciliği kullanılarak incelenmesi*. 5. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumunda sunulan bildiri. Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Koçak, N., G. (2012). Bireylerin sosyal medya kullanım davranışlarının ve motivasyonlarının kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında incelenmesi: Eskişehir'de bir uygulama. (Yayınlanmamış doktora tezi), Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Kuss, D. J., & Griffiths, M. D. (2017). Social networking sites and addiction: Ten lessons learned. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 14(3), 311. <https://doi.org/10.3390/ijerph14030311>

Kütükoğlu, E. (2019). Sosyal medyadaki mahremiyet algısının belirlenmesi: x, y ve z kuşakları üzerinde bir araştırma, (Yayımlanmamış doktora tezi). Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Mangold, W. G., & Faulds, D. J. (2009). Social media: the new hybrid element of the promotion mix. *Business Horizons*, 52(4), 357-365.

Mavnacıoğlu, K. (2015). *Kurumsal iletişimde sosyal medya yönetimi kurumsal blog odaklı bir yaklaşım*. Beta Basım Yayım.

McLoughlin, J.A., & Lewis, R. B. (2002). *Özel gereksinimli öğrencilerin ölçümlemesi*. Gündüz Yayınevi.

Onat, F. (2010). Bir halkla ilişkiler uygulama alanı olarak sosyal medya kullanımı: sivil toplum örgütleri üzerine bir inceleme. *Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 31, 103-122.

Özgül, G. E. (2015). *Yanılsamalar labirentinde bir yanılsama olarak özne*. İçinde Özlem Oğuzhan (Ed.), *İletişimde sosyal medya sosyal medyada iletişim* (ss. 83-111). Kalkedon Yayınları.

Paul, L. L., ve Lee, S. N. (2012). Impact of internet literacy, internet addiction symptoms, and internet activities on academic performance. *Social Science Computer Review* 30(4), 403-418.

Safko, L. (2010). *The social media bible: Tactics, tools, and strategies for business success*. Wiley.

Sarıer, Y. (2016). Türkiye’de öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörler: bir meta-analiz çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 609-627.

Seferoğlu, S. S. ve Yıldız, H. (2013). Dijital çağın çocukları: İlköğretim öğrencilerinin Facebook kullanımları ve internet bağımlılıkları üzerine bir araştırma. *İletişim ve Diplomasi*, 2, 31-48.

Şevik, Y. (2014). İlkokul müdür ve müdür yardımcılarının öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri ile akademik başarısına katkıları (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mehmet Akif Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Tanrıverdi, H. ve Sağır, S. (2014). Lise öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(18), 776-821.

Tess, P. A. (2013). The role of social media in higher education classes (real and virtual) – A literature review. *Computers in Human Behavior*, 29(5), 60–68. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.032>

Woolfe, R. & Dryden, W. (1996). *Handbook of counselling psychology*. Sage.

Zarella, D. (2010). *The social media marketing book*. O'Reilly Media.